

AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM. BRONISŁAWA CZECHA W KRAKOWIE

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2012/2013

Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu

Kierunek studiów: Wychowanie Fizyczne

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: Stacjonarne

Kod kierunku: 16.1

Stopień studiów: I

Specjalności: Gimnastyka korekcyjna
                  Odnowa Biologiczna

1 PRZEDMIOT

NAZWA PRZEDMIOTU	Historia kultury fizycznej
NAZWA PRZEDMIOTU W JĘZYKU ANGIELSKIM	History of Physical Culture
KOD PRZEDMIOTU	WFIS16.1 ASC9
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Przedmioty kierunkowe
LICZBA PUNKTÓW ECTS	3.00
JĘZYK WYKŁADOWY	polski
SEMESTRY	1

2 FORMA ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA	ZAJĘCIA LABORATORYJNE	ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	SEMINARIUM DYPLOMOWE
1	15	30	0	0	0

3 CELE PRZEDMIOTU

Cell1 Zapoznanie studentów z historią wychowania fizycznego i sportu na tle ogólnych dziejów wychowania i kultury fizycznej.

4 WYMAGANIA WSTĘPNE

- 1 Podstawy wiedzy historycznej od Antyku do czasów współczesnych i periodyzacja dziejów.
- 2 Opanowanie aparatury pojęciowej w dziedzinie kultury fizycznej.

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

- EK1 Wiedza: Zrozumienie uwarunkowań dotyczących dziejów wychowania fizycznego i sportu.
- EK2 Wiedza: Umiejętność identyfikacji wszystkich zjawisk związanych z kulturą fizyczną.
- EK3 Kompetencje społeczne: Rozbudzenie zainteresowania funkcjonowania kultury fizycznej w społecznościach lokalnych.
- EK4 Kompetencje społeczne: Rozbudzenie miłości i patriotyzmu do własnej ojczyzny.
- EK5 Wiedza: Zrozumienie kierunków rozwoju nowożytnej kultury fizycznej.
- EK6 Wiedza: Poznanie roli i znaczenia czynników rozwoju kształtujących oblicze kultury fizycznej.
- EK7 Wiedza: Umiejętność zrozumienia i interpretacji tekstów źródłowych

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	1. Przedmiot historii kultury fizycznej - cel i zakres, literatura. Geneza ćwiczeń fizycznych, ich pierwotne formy.	1
W2	2.Czynniki warunkujące charakter kf w starożytnej Grecji i Rzymie (klasowy) oraz w średniowieczu (stanowy).	1
W3	3.Źródła i uwarunkowania rozwoju kf w okresie Odrodzenia oraz Oświecenia w Europie i Polsce, czołowi przedstawiciele, główne inicjatywy.	1
W4	4. Determinanty rozwoju kf w Europie w XIX w.	1
W5	5. .Geneza i rozwój głównych systemów gimnastycznych.	1
W6	6. Początki gimnastyki w szkołach europejskich jako przedmiotu i kształcenia dla niego nauczycieli.	1
W7	7.Pozaszkolne i szkolne wychowanie fizyczne na ziemiach polskich w I połowie XIX w.	1
W8	8. Wprowadzenie gimnastyki do szkół na ziemiach polskich jako przedmiotu i przygotowanie dlań nauczycieli, szczególne znaczenie w tym względzie Krakowa.	1
W9	9.Pozaszkolne wychowanie fizyczne na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX wieku, ruch jordanowski.	1
W10	10. Narodziny nowoczesnego sportu - etapy jego instytucjonalizacji.	1
W11	11. Geneza i rozwój nowożytnego ruchu olimpijskiego.	1
W12	12. Źródła i rozwój sportu na ziemiach polskich, pionierskie stowarzyszenia kf, znaczenie działalności TG "Sokół", pierwsze kluby i związki sportowe.	1
W13	13. Kultura fizyczna w Polsce międzywojennej, struktury organizacyjne jej nurtu społecznego i państwowego.	1
W14	14. Ogólna charakterystyka rozwoju kf na świecie i w Polsce po II wojnie światowej.	1
W15	15. Podsumowanie przerobionego materiału, omówienie zasad egzaminu.	1
	RAZEM	15

ĆWICZENIA

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
Ć1	1. Zajęcia organizacyjne - cel ćwiczeń oraz zasady ich prowadzenie i zaliczenia, literatura.	2
Ć2	2. Ideał kalokagatii jako ponadczasowa spuścizna starogreckiego wychowania fizycznego.	2
Ć3	3. Igrzyska olimpijskie w starożytnej Grecji i sport w Rzymie.	2
Ć4	4. Średniowieczne wychowanie rycerskie jako kolebka fair play i odrodzeniowe "nowe szkoły".	2
Ć5	5. Wychowanie fizyczne w niemieckich filantropinach i działalności Komisji Edukacji Narodowej w Polsce.	2
Ć6	6. Anglia i jej publiczne szkoły średnie kolebką nowożytnego ruchu sportowego.	2
Ć7	7. Szwedzki i niemiecki system gimnastyczny - zalety i wady.	2
Ć8	8. Pionierskie placówki gimnastyczne na ziemiach polskich.	2
Ć9	9. Towarzystwo Gimnastyczne "Sokół" - formy działalności i jej znaczenie dla rozwoju polskiej kultury fizycznej. Wycieczka dydaktyczna do krakowskiej Sokolni.	2
Ć10	10. Henryk Jordan i początki ruchu rekreacyjnego na ziemiach polskich.	2
Ć11	11. Pierwsze matche - u źródeł polskiego sportu.	2
Ć12	12. Nowożytny ruch olimpijski - filozofia olimpizmu Pierre'a de Coubertina.	2
Ć13	13. Początki polskiego olimpizmu i jego pierwsi bohaterowie.	2
Ć14	14. Państwowy urząd WF i PW i jego znaczenie dla rozwoju kultury fizycznej w Polsce.	2
Ć15	15. Podsumowanie przerobionego materiału, Zaliczenia.	2
	RAZEM	30

7 METODY DYDAKTYCZNE

- M1 Dyskusja
- M2 Prezentacje multimedialne
- M3 Wykłady
- M4 Praca z podręcznikiem
- M5 wycieczka

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	45
Konsultacje przedmiotowe	0
Egzaminy i zaliczenia w sesji	3
Inne	
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	16
Opracowanie wyników	0
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji	9
Inne	0
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

9 METODY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1	Aktywność na zajęciach
F2	Odpowiedź ustna
F3	Kolokwium

OCENA PODSUMOWUJĄCA

P1	Egzamin pisemny
P2	Zaliczenie ustne

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

1	aktywna obecność na zajęciach,
2	pozytywna ocena na egzaminie końcowym

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1	
NA OCENĘ 3	posiada podstawowe wiadomości z zakresu przedmiotu w dziedzinie zrozumienia uwarunkowań dotyczących dziejów wychowania fizycznego i sportu
NA OCENĘ 4	posiada rozszerzone wiadomości z zakresu przedmiotu w dziedzinie zrozumienia uwarunkowań dotyczących dziejów wychowania fizycznego i sportu
NA OCENĘ 5	posiada kompleksową wiedzę z zakresu przedmiotu w dziedzinie zrozumienia uwarunkowań dotyczących dziejów wychowania fizycznego i sportu
EFEKT KSZTAŁCENIA 2	
NA OCENĘ 3	posiada umiejętność identyfikacji wszystkich zjawisk związanych z kulturą fizyczną w stopniu podstawowym
NA OCENĘ 4	posiada umiejętność identyfikacji wszystkich zjawisk związanych z kulturą fizyczną w stopniu rozszerzonym
NA OCENĘ 5	posiada kompleksową umiejętność identyfikacji wszystkich zjawisk związanych z kulturą fizyczną
EFEKT KSZTAŁCENIA 3	

NA OCENĘ 3	potrafi rozbudzić zainteresowania dziejami kł wśród studentów własnej grupy dziekańskiej
NA OCENĘ 4	potrafi rozbudzić zainteresowania dziejami kł wśród studentów własnego rocznika
NA OCENĘ 5	potrafi rozbudzić zainteresowania dziejami w środowisku lokalnym
EFEKT KSZTAŁCENIA 4	
NA OCENĘ 3	dostrzega związki pomiędzy kulturą fizyczną a patriotyzmem na przestrzeni dziejów
NA OCENĘ 4	potrafi wskazać zależność pomiędzy kulturą fizyczną a patriotyzmem na przestrzeni dziejów
NA OCENĘ 5	potrafi wskazać zależność pomiędzy kulturą fizyczną a patriotyzmem na przestrzeni dziejów wprowadzając je w życie wśród studentów i środowisku lokalnym
EFEKT KSZTAŁCENIA 5	
NA OCENĘ 3	rozumie kierunki rozwoju nowożytnej kultury fizycznej w stopniu podstawowym
NA OCENĘ 4	rozumie kierunki ewolucję rozwoju nowożytnej kultury fizycznej w nawiązaniu do dzisiejszej rzeczywistości
NA OCENĘ 5	rozumie kierunki rozwoju nowożytnej kultury fizycznej w powiązaniu z dzisiejszą rzeczywistością, potrafi wyciągać wnioski do rozwoju współczesnej kultury fizycznej
EFEKT KSZTAŁCENIA 6	
NA OCENĘ 3	zna rolę czynników kształtujących oblicze kultury fizycznej
NA OCENĘ 4	na rolę czynników kształtujących oblicze kultury fizycznej i dostrzega zależności pomiędzy przeszłością a czasami współczesnymi
NA OCENĘ 5	zna rolę czynników kształtujących oblicze kultury fizycznej i dostrzega zależności pomiędzy przeszłością a czasami współczesnymi, dostrzega zależności wynikające z ewolucji kultury fizycznej
EFEKT KSZTAŁCENIA 7	
NA OCENĘ 3	czyta ze zrozumieniem teksty źródłowe
NA OCENĘ 4	czyta ze zrozumieniem teksty źródłowe, potrafi je zinterpretować
NA OCENĘ 5	czyta ze zrozumieniem teksty źródłowe, potrafi je zinterpretować i wysnuwać wnioski

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	METODY DYDAKTYCZNE	SPOSOBY OCENY
EK1	K_W16	Cel1	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10 W11 W12 W13 W14 W15 Ć1 Ć2 Ć3 Ć4 Ć5 Ć6 Ć7 Ć8 Ć9 Ć10 Ć11 Ć12 Ć13 Ć14 Ć15	M1 M2 M3 M4 M5	F1 F2 F3 P1 P2
EK2	K_W16	Cel1	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W10 W11 W12 W13 W14 W15 Ć1 Ć2 Ć3 Ć4 Ć5 Ć6 Ć7 Ć8 Ć9 Ć10 Ć11 Ć12 Ć13 Ć14 Ć15	M1 M2 M3 M4 M5	F1 F2 F3 P1 P2

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	METODY DYDAKTYCZNE	SPOSOBY OCENY
EK3	K_W16	Cel1	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10 W11 W12 W13 W14 W15 Ć1 Ć2 Ć3 Ć4 Ć5 Ć6 Ć7 Ć8 Ć9 Ć10 Ć11 Ć12 Ć13 Ć14 Ć15	M1 M2 M3 M4 M5	F1 F2 F3 P1 P2
EK4	K_W16	Cel1	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10 W11 W12 W13 W14 W15 Ć1 Ć2 Ć3 Ć4 Ć5 Ć6 Ć7 Ć8 Ć9 Ć10 Ć11 Ć12 Ć13 Ć14 Ć15	M1 M2 M3 M4 M5	F1 F2 F3 P1 P2
EK5	K_W16	Cel1	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10 W11 W12 W13 W14 W15 Ć1 Ć2 Ć3 Ć4 Ć5 Ć6 Ć7 Ć8 Ć9 Ć10 Ć11 Ć12 Ć13 Ć14 Ć15	M1 M2 M3 M4 M5	F1 F2 F3 P1 P2
EK6	K_W16	Cel1	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10 W11 W12 W13 W14 W15 Ć1 Ć2 Ć3 Ć4 Ć5 Ć6 Ć7 Ć8 Ć9 Ć10 Ć11 Ć12 Ć13 Ć14 Ć15	M1 M2 M3 M4 M5	F1 F2 F3 P1 P2
EK7	K_W16	Cel1	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10 W11 W12 W13 W14 W15 Ć1 Ć2 Ć3 Ć4 Ć5 Ć6 Ć7 Ć8 Ć9 Ć10 Ć11 Ć12 Ć13 Ć14 Ć15	M1 M2 M3 M4 M5	F1 F2 F3 P1 P2

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA:

- 1 Gaj J., Hądzelek K. — *Dzieje kultury fizycznej w Polsce*, Poznań, 1997, AWF Poznań
- 2 Gaj J., Woltmann B. i współ. — *Zarys historii sportu w Polsce (1867-1996)*, Gorzów Wlkp., 1999, IWF Gorzów Wlkp.
- 3 Grot Z., Ziółkowska T. i współ. — *Dzieje kultury fizycznej d (do roku 1918)*, Warszawa - Poznań, 1990, AWF Poznań

- 4 **Ordylowski M.** — *Historia kultury fizycznej - Starożytność - Oświecenie*, Wrocław, 2003, AWF Wrocław
- 5 **Wroczyński R.** — *Powszechne dzieje wychowania fizycznego i sportu*, Wrocław, 2002, Ossolineum
- 6 **Lipoński W.**, — *Historia Sportu*, Warszawa, 2010, PWN

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- 1 **Dudek D.** — *Materiały pomocnicze do ćwiczeń z historii rekreacji ruchowej*, Kraków, 2005, AWF Kraków
- 2 **Kowieska U.** — *Wybór źródeł i tekstów z historii kultury fizycznej i rehabilitacji*, Wrocław, 1997, AWF Wrocław
- 3 **Lipoński W.** — *Encyklopedia sportów świata*, Poznań, 1998, Oficyna wyd. Atena
- 4 **Michalik M.** — *Kronika sportu*, Warszawa, 1993, Kronika
- 5 **Miller S.G.** — *Starożytni olimpijczycy*, Warszawa, 2006, PIW
- 6 **Miller D.** — *Historia igrzysk olimpijskich i MKOl*, Poznań, 2008, Dom Wydawniczy REBIS
- 7 **Orlewicz-Musiał M.** — *Polskie nurkowanie swobodne. Dzieje, organizacje, wartości*, Kraków, 2003, Sekcja Nurkowania Swobodnego Polskiego
- 8 **Wasztyl R.** — *Wychowanie fizyczne i sport w Krakowie w latach 1773-1890*, Kraków, 1993, AWF Kraków

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

dr Małgorzata Orlewicz-Musiał (kontakt: gosia@ryszard-musial.pl)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

dr hab. Dobiesław Dudek (kontakt: dobieslaw.dudek@awf.krakow.pl)

dr Małgorzata Jacko (kontakt: malgorzata.jacko@awf.krakow.pl)

dr Małgorzata Orlewicz-Musiał (kontakt: gosia@ryszard-musial.pl)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejscowość, data)	(odpowiedzialny za przedmiot)	(kierownik)	(dziekan)

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....
.....
.....